

ning af sumpet Terræn, hvorved Trævæksten kan fremmes, og slaar i det hele til Lyd for, at Norges private Skove, der udgør $\frac{4}{5}$ af Norges Skovareal, i højere Grad bringes under forstmæssig Drift. Herved skulde opnaas en tiltrængt Forøgelse af Træproduktionen. Dersom de norske Trævarefabrikkers Kapacitet udnyttedes fuldt ud, vilde den norske Skov i sin nuværende Tilstand ikke kunne levere tilstrækkeligt Raamateriale uden for stærk Hugst. Indenfor Trævareindustrien er det Træmasse- og Papirtilvirkningen, der har størst Betydning, medens den gamle Trælastindustri længe har været i Tilbagegang, fortrængt fra Eksportmarkederne af de svenske, finske og russiske Konkurrenter. Det lønner sig i Norge bedre at sætte Skovene paa kort Omløbstid og producere Raamateriale til Træmasse-, Cellulose- og Papirfabrikkerne end at producere groft Tømmer, der kræver længere Omløbstid. Den norske Gran egner sig fortrinligt til Træmasse, og intet Land har billigere Vandkraft. Ganske vist møder ogsaa norsk Træmasse, Cellulose og Papir betydelige Afsætningsvanskeligheder under den stigende Konkurrence fra andre Eksportlande og de Selvforsyningsbestræbelser, som i vore Dage hindrer alt internationalt Samkvem. Alligevel hævder den norske Produktion af disse Varer sig ved en fortrinlig Kvalitet og ved Norges heldige Beliggenhed, nær Englands og Frankrigs Markeder.

Gudmund Hatt.

Torsten Streyffert: Världens Barrskogstillgångar. Svenska Skogsvårdsföreningens Förlag. Stockholm 1931. 780 S. 4°.

Træ er — og vil sikkert vedblive at være — et af de allervigtigste Raastoffer. Selv om Staal og Cement nu anvendes til mange Formaal, hvor Tømmer før var ene om at gøre Tjeneste, saa har Træet til Gengæld fundet nye Anvendelser, særlig i Træmasse-, Papir- og Kunstsilkeindustrien, hvorved det tabte Terræn fuldt opvejes. Og Kemien aabner mange andre Muligheder for Brug af Træ. Derfor knytter der sig en Række af erhvervsgeografiske Problemer til Skoven — og ganske særlig til Naaleskoven, idet Naaletræerne jo er langt vigtigere end Løvtræerne for Verdens Forsyning af Gavntræ.

Det foreliggende Værk er udarbejdet af en Forstmand; men dets Betydning rækker langt ud over Forstmændenes Kreds. Forfatteren er ikke for intet Elev af Gunnar Andersson. Geografiske Synspunkter gør sig stærkt gældende; Bogen er i lige saa høj Grad et erhvervsgeografisk som et forstvidenskabeligt Arbejde. I Anlæg og Udførelse er den ligesaa omfattende som Zon og Sparhawks velkendte „Forest resources of the world“ og overgaar denne Forgæn-

ger ved sin kritiske Anvendelse af Kildematerialet og sin klare Fremstilling. Medens Zon og Sparhawks Bog har sin Styrke i Afsnittene vedrørende det amerikanske Kontinent, handler Streyfferts værdifuldeste Kapitler om Europa og Asien. Principielle Spørgsmaal diskuteres i den indledende Verdensoversigt — hvor bl. a. Skovenes Udbredelse, Sammensætning og Vækstbetingelser er klarlagt ud fra plantegeografiske Synspunkter — og i indledende Kapitler om Verdensdelene; men ogsaa under Behandlingen af de enkelte Lande kastes Lys over Forhold af universel Betydning. Saaledes faar Spørgsmaalet om Forholdet mellem Afvirkningens og Tilvækstens Størrelse en saa dybtgaaende Behandling i Kapitlerne om Sverige, Norge og Finland, at Grunden lægges til en skønsom og sig Vurdering af dette vigtige Forhold ogsaa i andre Lande. I Kapitlet om England belyses visse Retningslinier i Markedets Udvikling gennem de seneste Aartier, Stagnationen i Forbruget af Bygningstømmer og den raske Øgning af Forbruget af Træmasse, Konkurrencen mellem Nordeuropa og Canada. Kapitlet om Tyskland bringer visse Hovedlinier i Skovbrugets Udviklingshistorie til at træde klart frem. De særdeles lærerige Kapitler om Japan og Kina viser, hvorledes Industrikulturens Indtrængen medfører en stærk Øgning af Træforbruget; men tillige fremtræder den dybe Modsætning mellem den japanske Nations ansvarsbevidste og rationelle Omhu for Naturværdier og Kinesernes afmægtige Sløseri. Kapitlet om Indien giver et klart Indblik i Skovenes Anvendelse i et tætbeholdt tropisk Omraade, hvor Udviklingen længe har været under europæisk Ledelse, og i Mulighederne for Eksport af Trævarer hertil fra nordlige Lande. Disse og mange andre Kapitler om enkelte Landomraader er dybtgaaende, koncise Monografier, der hver paa sin Maade illustrerer Forhold af vidtrækkende Betydning.

Streyfferts Værk er Resultatet af mange Aars Indleven i Emnet. Dets Grundlag er ikke alene et omfattende Kendskab til Litteraturen, men i væsentlig Grad Selvsyn, vundet paa vidtstrakte Rejser i forskellige Dele af Verden.

Fremstillingen støttes af Kort og Diagrammer og af talrige Fotografier, af hvilke mange hidrører fra Forfatterens Rejser.

Gudmund Hatt.

Hugo Mathiessen: Viborg-Veje. Gyldendalske Boghandel. Nordisk Forlag. København 1933. 198 S. 8°. 9 Plancher.

I Hugo Mathiessens Bøger har Videnskab og Kunst forenet sig i en lykkelig Harmoni. Af tusinde Fragmenter — skriftlige Kildesteder, arkæologiske Fund og de Fortidsspor, selve Landet bærer i